

KONCHILAR HAYOTI

Gazeta 1991-yildan chiqa boshlagan

№13 (799), 2025-yil 15-iyul

facebook.com/nmkofficialt.me/ngmkofficialinstagram.com/nmk.officialwww.ngmk.uz

■ Dolzarb mavzu

“Konchilar hayoti” gazetasi tomonidan kon va metallurgiya sohalaridagi o‘zgarishlar, kelajakdagi rejalar, yangilanishlar va islohotlar mohiyatini ochib berishga harakat qilib kelmoqda. Ushbu an‘anani davom ettirgan tarzda bu galgi suhbatdoshimiz – “NKMK” AJ Transport boshqarmasi boshlig‘i Mashrab Isroilov quyidagilarni bayon qildi:

quvvatlari barqarorligini ta‘minlash va yangi loyihalar-ni amalga oshirish maqsadida, 2025 yilda investitsion loyihalar doirasida yuk ko‘tarish quvvati 55 tonnadan 254 tonnagacha bo‘lgan og‘ir yuk tashuvchi avtoag‘-dargichlardan 70 donaga yaqin, avtogreyder, frontal yuklagich, g‘ildirakli va zanjirli buldozer kabi yo‘l-quri-

TRANSPORT SOHASI – IQTISODIYOTNING QON TOMIRI

Navoiy kon-metallurgiya kombinatida transport sohasining o‘rni beqiyosdir. Ayni paytda sohada 10 ming nafarga yaqin ishchi-xizmatchilar mehnat qilib, 4 mingdan ziyod turli rusumdagi texnikalar, jumladan, harakat tarkibida 497 ta og‘ir yuk tashuvchi avtoag‘dargichlar, 320 ta yo‘l-qurilish mashinalari, 580 ta maxsus avto-transport vositalari, 404 ta avtobus va 380 ta yengil xizmat avtomobillari mavjud. Ayniqsa, kombinatda qudratli yuk tashish texnikalari imkoniyatlaridan yuqori unum bilan foydalanilayotgani quvonarlidir. Bundan tashqari, kombinat tizimida Transport boshqarmasi, hududiy boshqarmalardagi transport bo‘limlari, 3 ta Avtomobil transporti boshqarmasi, 18 ta avtokorxona, avtotransport ta‘mirlash hamda ichki yonuv dvigatellarini ta‘mirlash sexlari faoliyat olib bormoqda. Bugun ular kombinatda katta hajmda yuk va yo‘lovchi tashish ishlarini bajarmoqda. Birgina joriy yilning o‘tgan olti oyida 129,03 million kubometrga yaqin tog‘ jinslari belgilangan manzillarga tashilib, reja ortig‘i bilan bajarildi.

Davriming tezkor rivojlanishi natijasida har jihatdan tejamkor, unumdor og‘ir yuk tashuvchi va tog‘-kon texnikalari kirib kelmoqda. Kombinativ ham ulardan samarali foydalanish uchun har yili bu kabi texnikalarni olib kelinib, ishlab chiqarishga yo‘naltirmoqda. Joriy yilning o‘tgan davrida yuk ko‘tarish qobiliyati 55 tonnadan bo‘lgan 4 dona “Komatsu HD465”, 90 tonnalik 4

dona “SAT777” va 23 dona “Komatsu HD785” og‘ir yuk tashuvchi avtoag‘dargichlar xarid qilingani fikrimizga yaqqol misoldir.

Bundan tashqari, ishlab chiqarish va yuk tashish

lishi mashinalaridan 40 donaga yaqin, turli vazifalarni bajarishga mo‘ljallangan maxsus transport vositalaridan 30 donadan ortiq keltirish rejalashtirilgan.

[Davomi 2-betda](#)

■ Konchilar faoliyatidan

“BALPANTOV”NING SHIJOATLI YOSHLARI

Qizilqum kengliklari... Qishda sovuq shamollar etni junjiktirsa, yozda issiq va dim havo nafasingizni qisadi. Ammo bu erda tabiat inijliklarini nazar pisand etmay, kechani-kecha, kunduzni-kunduz demay mehnat qilayotgan soha xodimlari borki, ular bugunning qahramonlaridir. Quyoshning tafti, sovuq izg‘irinar yuzlariga o‘z aksini solgan, ammo ko‘zlarida hamisha shijoat, o‘z kasbiga bo‘lgan mehr ufurib turgan odamlar. Ular mehnatidan baxt, hayotidan zavqu shavq topib yashayotgan konchilar...

Ayni vaqtda “Beshapantov” koni tarkibidagi “Balpantov” kar‘erida ish qizg‘in. Tunu kun burg‘ilash, qazish va tashish ishlari olib borilmoqda. Oltin zaxirasiga boy konni qazish ishlariga yaqin joydan ko‘rishning zavqi boshqacha. Bir tomondan uning devorlari, boshqa tomondan, ulkan yuk tashish mashinalari haybati oldida inson o‘zini bir zarradek his etadi. Kunga kirishdan oldin har bir kishiga beriladigan maxsus ish kiyimlarida esa odam o‘zini go‘yo tog‘ jinslarini qazib olishga tayyor konchidek his qiladi. AQSh, Yaponiya, Shvetsiya, Germaniya davlatlaridan keltirilgan ekskavator, avtoag‘dargich, burg‘ilash uskunalarini boshqarayotgan haydovchilar orasida o‘n besh-yigirma yillik tajribaga ega insonlar bilan birga yoshlar ham bor. Sa-farmurod Zoirov ana shunday shijoatli yoshlardan biri. Hozirda u “Balpantov” kar‘erida ma‘danni qazib olish jarayonining faol ishtirokchisi. Navoiy konchilik kollejinii tugatgandan so‘ng Markaziy kon boshqarmasining O‘quv markazida gidravlik kon ekskavatorini boshqarish bo‘yicha bilim va ko‘nikmalarini oshirgan Safarmurod joriy yildan boshlab 8-razradli ekskavator mashinisti vazifasida ishlab kelmoqda.

“Yoshligimdan konchilik va kon texnikalariga, asosan, katta texnikalarni boshqarishga qiziqardim. Ilk ish boshlagan paytlarimda kovshining hajmi 18-19 kubometr bo‘lgan gidravlik ekskavatorlarini boshqarganman. Avval mashinist yordamchisi, so‘ng mashinist bo‘lib ishlab kelmoqdaman. Hozir men

boshqarayotgan ekskavatorning og‘irligi 108 tonna, kovshining hajmi esa 7 kubometr bo‘lib, soatiga o‘rtacha 650 tonna ma‘dan yuklayman. Ochig‘i, sira qiynal-mayman, uni boshqarish juda qulay. Ichki qismida barcha sharoitlar yaratilgan. Qishda issiq, yozda salqinni ta‘minlaydigan konditsionerlari bor. Mashinaga ratsiya qurilmasi o‘rnatilgan. Ish tartibi shu ratsiya orqali boshqarib turiladi. Bu samaradorlikni oshiryapti. Kunlik normani ortig‘i bilan bajaryapmiz, – deydi S.Zoirov.

Zamonaviy texnikalarning aksariyatini yoshlar boshqarishayapti. Kon-metallurgiya sanoatining jadal sur‘atlarda rivojlanishi natijasida yosh kadrlarga bo‘lgan talab ham ortib bormoqda. Shuni hisobga olgan holda kadrlarning

malaka toifasini doimiy oshirishni ko‘zlab, O‘quv markazida ochiq kon ishlarini tashkil etish va takomillashtirish bo‘yicha ekskavator, buldozer, burg‘ilash mashinistlari, og‘ir yuk tashuvchi avtomobillar haydovchisi, portlatuvchi, texnologik jarayonlar uchun sozlovchi chilar-kabi mutaxassislar tayyorlanib, ishlab chiqarish uzviyligi ta‘minlanmoqda.

– “Balpantov” karyerida 2022-yildan qazib olish ishlarining boshlanishi yangi ish o‘rinlarini ochish bilan birga, yurtimiz iqtisodiyotini yuksaltirmoqda, – deydi “Beshapantov” koni bosh muhandisining kon ishlari bo‘yicha o‘rinbosari Furqat Jumayev. – Ushbu konda 40 million tonnadan ziyod oltin ma‘danli zaxiralar aniqlangan bo‘lib, undagi oltinning miqdori 50 tonnadan ortiqni tashkil etadi. Kondan yiliga 10 million kubometrga yaqin kon massasi qazib olinadi. Rejalarni bajarish maqsadida 4 ta gidravlik ekskavator, 5 ta burg‘ilash qurilmasi, 35 ta og‘ir yuk ko‘taruvchi avtoag‘dargich, 2 ta teplovov va 50 ga yaqin kon ishlab chiqarish texnikalari hamda 400 nafar ishchi-mutaxassislar jalb etilgan.

“Faoliyatimizni kuzatgan aksariyat kishilarga sohada mehnat qilish mashaqqatdek tuyuladi. To‘g‘ri, hamisha noqulay cho‘l ob-havosida mehnat qi-

lishga to‘g‘ri keladi. Ammo, o‘z kasbini sevgan insonga mashaqqatlar ham huzur, qaysidir jihatlar bilan kuch, sabot bag‘ishlaydi. Buni shu sohada mehnat qilayotganlar yaxshi anglaydi”, – deydi “Balpantov” karyeri kon ustasi Ozodjon Rahimov. – 2017-yilda hozirgi Navoiy davlat konchilik va texnologiyalari universitetini tamomlagach, “Muruntov” koni portlovchi moddalar ishlab chiqarish zavodida ilk ish faoliyatimni boshlagan edim. Mana 8 yildirki, hayotim ana shu konchilar orasida o‘tyapti.

Ozodjon Rahimov singari salohiyatli yoshlarga ustozlarning oltinga teng o‘g‘itlari, sohada yaratilayotgan qator imtiyoz va imkoniyatlar qanot bo‘layotgani ham bor gap. Qizilqum kengliklarida yilning to‘rt faslida ham mehnat qilayotgan metin irodali bu konchilar haqiqiy mo‘jiza yaratuvchilardir.

Konda barcha ishlar tizimli ravishda olib borilmoqda. Bu yerda har bir kishining o‘z vazifasi bor. Ishlar xuddi soatdek aniq va ketma-ketlikda amalga oshiriladi. Maqsad esa tezroq asosiy ma‘dan qatlamiga yetib borish va yirik oltin konini ochishga qaratilgan.

Nafosat ZIYOYEVA.
Suratlar muallifi
Dilshod BOBOMURODOV.

■ Adabiyot

ZOMIN – YOSH IJODKORLARNING MULOQOT MAYDONI

Joriy yilning 7-9-iyul kunlari yangi O‘zbekiston adabiyotining navqiron avlodi tarovatli Zomin tog‘lari bag‘ridagi “NKMK” sihatgohiga to‘plandi. Milliy adabiyotimizning yosh vakillari jo‘shqin ijodning qo‘ynida yashashdi, ustozlar tarbiyasida yangi ruhda qalam tebratishni o‘rganishdi. Go‘yoki bu jarayonni kuzatib turgan O‘zbekiston xalq shoiri Abdulla Oripov yoshlarga havas bilan yozganidek, *“Iste‘dod oldida past tushar osmon, Koinot o‘z sirin aylagay foshki. Yuksak parvozingga keltirgum iymon, Sening kamolingni ko‘rsaydim, koskhi.”*

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev “Yosh ijodkorlarning mustaqil Vatan adabiyotiga Jizzax diyoridan qo‘yayotgan qadamlari qutlug‘ bo‘lsin!”, deb bildirgan ezgu tilaklari bugungi kunda mazkur seminarining mazmun-mohiyatini belgilovchi ustuvor g‘oyaga aylandi. Seminar har bir tadbiri yoshlar uchun chinakam bayramga aylandi. Mazkur seminar O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasi, Respublika Kasaba uyushmalari federatsiyasi, Xalq banki, Navoiy kon-metallurgiya kombinati, Jizzax viloyati hokimligi, O‘zbekiston Milliy teleradio-kompaniyasi hamkorligida tashkil etildi. O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi, O‘zbekiston xalq shoiri Sirojiddin Sayyid, Jizzax viloyati hokimining o‘rinbosarlari Sardor Shukrullayev, “NKMK” AJ Jamoatchilik bilan aloqalar bo‘yicha

direktor Xolmamat Raupov va boshqalar davlatimiz rahbari tashabbusi bilan tashkil etilgan Zomin seminarini ijodkor yoshlarning havas qilishiga arzigulik ma‘rifiy loyihaga aylanganini e‘tirof etishdi.

– Oradan o‘n, yigirma, o‘ttiz yillar o‘tar, lekin Zomin seminarini yoshlarimizning qalbidagi bir umrga qoladi, – dedi Yozuvchilar uyushmasi raisi Sirojiddin Sayyid. – Yurtimiz adabiy hayotida, adabiy jarayon va jamoatchilik orasida, ayniqsa yosh ijodkorlar uchun nufuzi va maqomiga ko‘ra, tom ma‘noda adabiyot bayramiga aylangan Zomin seminarini yoshlarga imkoniyat yaratish yo‘lida o‘ylangan xayrli tashabbus sababli an‘anaviy tus oldi va uning aks-sadosi butun mamlakatimiz bo‘ylab yayilib ketdi.

[Davomi 3-betda](#)

■ Publitsistika

Xizmat mashinasida qaydasan Qizilqum sahrosi, deya yo‘lga otlandik. Yo‘l – fikrlash va idrok qilish imkoniyati. Yoshimiz ellikni qoralab qoldi. Siyraklashgan sochimiz ham ko‘karib, o‘tmishni tez-tez yodga oladigan, oq va qoraning farqiga borib, hayotning past-balandidan xabardor bo‘ldik. Shunday ekan, ellik yoshli shaxs sifatida hayot haqida fikr yuritishga ma‘nan haqqimiz bor!

SUKUNAT – DAHSHATLI HAYQIRIQ!

Yoz jaziramasi zabtiga chiqqan. Avtomobil oynasidan kirayotgan garmisel butun tanani qizdiradi. Mashina saloni isiq emasmi, tashnalikni qondirish uchun suv ichishni kanda qilmaymiz. Ulovimizning oynasidan sahro manzaralariga nihoyat tashlaymiz: mavhumlik va sirlik! Ozuqasini maroq bilan chaynayotgan tuyalar ham, saksovol shoxida “tosh qotgan” cho‘l kaltakesaklari ham, bir parcha et ilinjida ko‘kda varrakdek chayqalayotgan kalxatlar ham e‘tiborimizni tortmaydi. Bu jonzotlar surati va garmselning sukunati idrokimizni allalayotgandek edi. Bu – jaziramada qovjirayotgan Qizilqumning sukunati edi. Sahrodagi sukunat esa, eng dahshatli hayqiriqdir. Biz qush uchsa qanoti, odam yursa oyog‘i kuayadigan Qizilqum sahrosi markazidagi M-39 avtomobil yo‘lining Konimex tumani hududidan o‘tuvchi Navoiy va Zarafshon shaharlarini bog‘laydigan bepoyon sahro bo‘ylab ketib borayapmiz.

Oxiri ko‘rinmas yo‘l. Zamon o‘zgar-gani bilan makon o‘sha-o‘sha. Bunday paytda butun borliq, insoniyat haqida idrok qilasan, olis va yaqindagi yuz bera-yotgan voqealar borasida fikr yuritasan. Shuur va ko‘ngil manfaatlar to‘qnashgan savdogarlar singari tinchlik bermaydi.

Dunyoy shiddat bilan o‘zgarmoqda.

Odam avlodi bir qarich yer talash, mulk talash, qon talash. Bunday chog‘da yur-timizdagi tinchlikning har oni g‘animat-dek, qadrlidek tuyilaveradi kishiga.

Yana o‘ylab qolamiz: dunyo soxtalik va hissizlikka to‘lib bormoqda. Insoniy his-tuyg‘ular, qalb yorug‘ligi xiralashgan-dek... Shunday o‘ylar qurshovi va mashinamizning tebranishida ko‘zimiz ilinibdi. Uyg‘onsak, quyosh tig‘i bo‘yi bo‘lganini, “Qizilqum fosforit kompleksi” mas‘uliyati cheklangan jamiyati korxonasi yongina-sidan o‘tib ketayotganimizni ko‘rdik.

Aytgancha, biz qayerga va nima maqsadda ketayotganimizni hali ayt-mabmiz. Navoiydan bu yerlarga bejiz qora tortmadik. Maqsadimiz “Qizilqum” kon boshqarmasiga qarashli “Arslontov” konida ishlovchi oddiy konchilar mehnati va hayoti bilan tanishish, borini yozish.

Yo‘l bo‘yi xayolga turli savol kelave-radi: konchilik yumushmi yoki kasb? Yumush bo‘lsa, nega bu yumushni ularning avlodlari davom ettirishga zo‘r beradiyu Qizilqum havosini bir olgan konchilarni uni tark eta olmaydi? Kasb bo‘lsa, nega nafi ulug‘, e‘tirofi nafi singari emas? Savol ortidan savol tug‘iladi... Uzoq yo‘l bo-sib, nihoyat manzilga yetib kelganimizni “Arslontov” kar‘eri yonida mashinasini to‘xtatgan haydovchimizning gapidan ilg‘aymiz: “Mana, yetib keldiki”.

[Davomi 3-betda](#)

■ **Dolzarb mavzu**

TRANSPORT SOHASI – IQTISODIYOTNING QON TOMIRI

❏ **Oxiri. Boshlanishi 1-betda**

Og'ir yuk tashuvchi va tog'-kon texnikalarini texnik soz holatda saqlashda yoqilg'i-moylash mahsulotlarining sifati bo'lishi muhim ahamiyat kasb etadi. Yoqilg'i-moylash mahsulotlarining sifati nazorat qilish ishlarini Markaziy va Shimoliy kon boshqarmalarining Avtomobil transporti boshqarmalari tarkibidagi Yoqilg'i-moylash mahsulotlari laboratoriyalari bajarib kelmoqda.

Keyingi yillarda talab va ehtiyojdan kelib chiqib, kombinatda transport boshqarmasi va uning tarkibida avtotransport vositalarini ta'mirlashni muvofiqlashtirish bo'limi, Avtotransport vositalaridan foydalanish va yoqilg'i-moylash materiallarini muvofiqlashtirish bo'limi va Yo'l harakati xavfsizligini muvofiqlashtirish xizmati, shuningdek, Markaziy kon boshqarmasi hududida Ichki yonuv dvigatellarini ta'mirlash sexi, Ichki yonuv dvigatellarini ishlashini monitoring qilish va ta'minlash guruhini tashkil etildi. Ayni paytda Rezinaslangli yuqori bosimli gidravlik shlanglar ishlab chiqarish uchastkasini tashkil etish choralari ko'rilmogda.

Atrof-muhit muhofazasini ta'minlash maqsa-

dida, "Kombinatda 2023-2025-yillarda elektromobillar, gibrid transport vositalarini joriy etish" loyihasi qabul qilindi va unga asosan hozirda zamonaviy avtotransport vositalari hisobiga kombinat transport parki bosqichma-bosqich yangilanmoqda. Misol uchun, 2024-yilda avtoparklarga Jizzax avtomobil zavodida ishlab chiqarilgan 44 dona elektromobil va gibrid avtomobillari keltirildi. Joriy yilda esa xuddi shunday 19 dona zamonaviy transport vositalari keltirish ko'zda tutilgan.

Ish unumdorligini oshirish, yoqilg'i sarfini kamaytirish, ortiqcha xarajatlarning oldini olish, avtotransport vositalarini nazorat qilish maqsadida, sohamiz bosqichma-bosqich raqamlashtirilmogda. Bugungi kunda barcha avtotransport bo'linmalarida "Auto Call-Center", "Avtomobil nazorati", "Videoeqran" va "Avtobuyurtma" kabi elektron tizimlar joriy etildi. Ayni paytda esa yangi loyiha - "1S:TOiR" (1S:Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash) dasturiy platformasida axborot tizimini ishga tushirish ustida ish olib borilmogda. Bu, transportlarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash jarayonlarini rejalashtirish, omborxonalarda mavjud ehtiyot qismlar, sarf materiallari, yoqilg'i-moylash mahsulotlari hisobini yuritish imkonini beradi.

Ehtiyoj uchun zarur bo'lgan tayyor mahsulotlar, butlovchi buyumlar va materiallarni mahalliyashtirish bo'yicha qator ishlar amalga oshirilmogda. Bu borada "Gidrostankoservis", "Navoiypromlitmash", "Vodiy energomash mexanika", "SDK group", "Gauch", "Jizzax akkumulyator zavodi", "Elmash", "Drillflot asia", "O'zelektroapparat", "Carbon - polymer", "Stalmet group service" kabi tadbirkorlik hamda mahalliy ishlab chiqaruvchilar bilan hamkorlikda ishlar olib borilmogda.

2025 yilda ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish va yoqilg'i moylash materiallaridan oqilona foydalanish maqsadida chora-tadbirlar rejasini ishlab chiqilib, unga ko'ra, jami 18 ming 647 tonna dizel yoqilg'isi hamda 235 tonna benzin iqtisod qilinishi ko'zda tutilgan. 2025 yil birinchi yarim yilligida 9 ming 700 tonna dizel yoqilg'isi, 125 tonna benzin iqtisod qilinishi kutilmogva

Suhbatni Dildora KARIMOVA uyushtirdi.

■ **Mahalliyashtirish**

IQTISODIY BARQARORLIK KAFOLATI

Yurtimizda olib borilayotgan keng ko'lamli iqtisodiy islohotlar jarayonida mahalliyashtirish alohida ahamiyat kasb etmogda. Xususan, strategik sohalarda ichki imkoniyatlardan samarali foydalanish, import o'rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish va texnologik mustaqillikka erishish maqsadida mahalliyashtirishga katta e'tibor qaratilayotir. Markaziy kon boshqarmasida ham bu yo'nalish bo'yicha keng ko'lamli ishlar olib borilib, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga erishilmogda.

– Kon boshqarmasida ehtiyot qismlarni mahalliyashtirishdan asosiy maqsad – ishlab chiqarish jarayonlarida mahalliy xomashyo, butlovchi qismlardan foydalanishni kengaytirish, chuqur qayta ishlash-

ni yo'lga qo'yish, shu orqali yuqori qo'shimcha qiymatga ega mahsulotlar olish va texnologik xarajatlarni kamaytirishdir, – deydi kon boshqarmasi Mahalliyashtirish va hamkorlikni kengaytirish xizmati

muhandisi Sharifjon Fayziyev. – Bu, korxonaning raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish xarajatlari n qisqartirish va eksport salohiyatini kengaytirish imkonini beradi. O'tgan 2024-yilda kon boshqarmasida 6 ta yangi loyiha bo'yicha 9 milliard 404 million 300 ming so'mlik, kengaytirilgan 8 ta loyiha bo'yicha 48 milliard 274 million 400 ming so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan bo'lsa, joriy yilda 8 ta yangi loyiha bo'yicha 149 milliard 644 million 800 ming so'mlik, shuningdek, 8 ta kengaytirilgan loyiha bo'yicha 58 milliard 305 million 200 ming so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarish rejalashtirilgan.

Bugungi kunda turli xil rusumdagi ekskavator, burg'ilash uskunalari, konveyerlar, zavod va konlar uchun texnologik uskunalarining

ehtiyot qismlar, emulsion portlovchi moddalar ishlab chiqarish bilan birga vagon avtoag'dargichlarni kapital ta'mirlash ishlari ham mahalliyashtirilmogda. Natijada ayrim ehtiyot qismlar va ehtiyojlarni qoplashda eksportga bog'liqlik kamaydi, ta'minot muddatlari qisqarib, ishlab chiqarishda uzluksizlik ta'minlandi. Shu bilan birga, ilm-fan bilan ishlab chiqarish o'rtasida bog'liqlik kuchayib borayotgani yaxshi samara beryapti.

Kon boshqarmasida mahalliyashtirishga e'tibor berilayotgani nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshirish, balki milliy ishlab chiqarishni rivojlantirish, yangi ish o'rinlari yaratish, texnologik mustaqillikka erishishda yangi istiqbollar ochib beryapti.

Aziza IRISOVA.

■ **Oramizdagi odamlar**

“DOVG‘ISTOV”NING BOTIR O‘G‘LONI

O'quvchilik yillari konda ishlash xayolida ham bo'lmagan qahramonimiz maktabni tamomlagach, adabiyot fani o'qituvchisi bo'lishni orzu qilgan edi. Ustozi Hayit Safarov uning qoralama she'rlarini tuzatarkan, adabiyotning sirli olamiga mahliyo qilardi.

Bitiruv oqshomidan keyin katta hayot ostona-siga qadam qo'ydiyu yetti nafar farzandini bir o'zi ishlab boqayotgan otasini ko'z oldiga keltirdi. U oliy ma'lumotli bo'lish qaroridan voz kechdi. Maktabda she'rlar mashq qilishi uni tengdoshlaridan biroz mashhurroq qilgan bo'lsa ham ota kasbi-ga bo'lgan qiziqish Botirni haydovchilik maktabi tomon chorladi. Tuman markazidagi haydovchilar tayyorlash kursida qariyb bir yil o'qidi va o'n to'qqiz yoshida Uchquduqqa kelib, Shimoliy kon boshqarmasida kon texnikalarini boshqarish ilmini o'rganishga kirishdi. Dastlab rahbariyat unga 40 tonnalik avtoag'dargichni ishonib topshirdi. Keyinchalik 90 tonnalik yuk ko'tarish quvvatiga ega avtoag'dargichlarni boshqardi. Shunga ham 28 yil bo'libdi. Hozirgi kunda Botir Nurullayev xalqning iborasi bilan aytgandagina Shimoliy kon boshqarmasida "Belazchi".

Uni yaqindan tanimagan kishilar yozgan she'rlarini o'qib shoir deydi. Chunki Botir Nurullayev yozgan she'rlarning o'zi bir kitob. Sport arenalarida raqib yelkasini yerga tekkijsa, kurashchi sportchi deb taniydi. Sababi u yoshligidan kurash bilan shug'ullangan. Hozirda sport ustaligiga nomzod. Biroq o'zi mehnat qilayotgan "Dovg'istov" konidagilar uni mohir haydovchi sifatida tan olishadi. Bu bejizga emas... U 90 tonnalik Komatsu rusumli avtoag'dargichda har kuni 400 metrlik kon qaridan ma'dan tashiydi.

Botir va jamoadoshlarining yurar yo'llari – kar-yer yo'llari. Unda na svetofo-r, na DAN xodimi bor. "Ammo tartibbuzarning o'zi yo'q. Chunki bu yerda xavfsizlik eng muhim sanaladi. Me'yordagi tezlik soatiga 40 kilometrdan oshmasligi belgilangan. "NKMK" AJda texnika xavfsizlik qoidalariga rioya qilmasangiz, qay darajadagi xodim bo'lishingizdan qat'iy nazar ogohlantirilasi.

Har kuni ish soatimizni boshlashdan oldin naryad topshirig'i olamiz. Maxsus kiyimlarimizdagi "NKMK" yozuvi mas'uliyatimizni yanada oshiradi. Aslida ham kon texnikalarida belgilangan tezlikni oshirish xavfli", – deydi Botir.

Ishiga ehtiyoqli bo'lgan odamning barakasi bo'ladi. Botir Nurullayev ishlayotgan "Dovg'iztov" koni kombinatning ilg'or va istiqbolli konlaridan bo'lib, korxonada 700 nafar ishchi-xodim mehnat faoliyatini olib bormogda. Tog'-kon ishlari "Qoqpatas" va "Dovg'iztov" konlaridan oltinli sulfidli ma'dan qazib olish karyerlarining 3-bosqichi" ishchi loyihasi doirasida 14 ta sulfidli karyerlarda bajarilyapti. Bu yil kondon 45 million kubometrdan ziyod kon massasi qazib olish rejalashtirilgan. Bu, o'tgan yilgidan 25 foiz ko'p. Rejalarni ortig'i bilan bajarishda rahbariyat Botirdek ishchi-xodimlariga tayanadi.

Tinib-tinchimas Botir Nurullayev haydovchilikdan tashqari bir qancha yo'nalishlarda o'qidi. Lekin, hech qachon karyerdan ketishni, boshqa joyda ishlashni xayoliga keltirmaydi. Ishdan qiy-nalgan vaqtlarida ham kasbini o'zgartirish haqi-

da o'ylamadi. "Daraxt bir joyda ko'karadi", degan naql doimo uning shiori bo'ldi. Ba'zan ish ko'pligidan tushlik qilishga vaqt topmaydi. Ekskavator kovjalari 90 tonna yuk ko'taradigan avtoag'dargichga yuklaguncha ovqatlanib oladigan vaqtlari ham bo'ladi. Shunday paytlar unga quyilib she'r ilhomini keladi:

...Tarifga so'zlar qiz yurtimga,
Tangrining tuhfasi-san Dovg'istov.
To'rt tomoni oltin konlar ichinda,
Marvarid shodasi-san Dovg'istov.

Kombinatim daraxt bo'lsa yaprog'isan.
Gar daryo bo'lsa, to'lib toshgan irmog'isan.
Manzili oyni ko'zlagan karvonim,
Koringga fido bo'lay, Dovg'istovim...

Har kundan shukronalik topayotgan Botir Nurullayevning mehnatlari kombinat rahbariyati tomonidan munosib qadrlangan. U "NKMK fax-riysi" ko'krak nishoni sohibidir.

Laylo KARIMOVA.

■ **“Navoiyuran” davlat korxonasida**

XORIIY INVESTORLAR E'TIROFI

2025-yil 16-yanvar kuni Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida investitsiyalarni keng jalb etish va eksportni oshirish borasidagi ishlar natijadorligi hamda kelgusidagi asosiy vazifalar yuzasidan o'tkazilgan videoselektor yig'ilishida respublikamizdagi yirik sanoat korxonalari qatori “Navoiyuran” davlat korxonasi ham 300 million dollarlik yevrobond joylashtirishi belgilangan.

Ushbu maqsadda, korxona tomonidan "S&P Global Ratings" va "Fitch Ratings" tomonidan VV- (korxona mustaqil profili BB-, barqaror kutilma) darajasi qo'lga kiritildi. Shu bilan birga, joriy yil aprel oyida "Sustainable Fitch" xalqaro reyting agentligi tomonidan korxona "ESG" reytingi 3 daraja (55 baho) bilan baholandi.

Korxonaning dastlabki xalqaro obligatsiyalarini chiqarish jarayoniga bank-anderrayter etib CITI, Abu Dhabi Commercial Bank va Natixis investitsiya banklari, moliyaviy maslahatchi etib Finasia Capitals, xuquqiy maslahatchi etib Dentons yuridik kompaniyasi va tashqi auditor sifatida "Deloitte" auditorlik tashkiloti hamkorlar sifatida tanlab olindi.

Joriy yilning 23-24-iyun kunlari London shahrida 64 ta yirik xalqaro investorlar bilan uchras-huvlar o'tkazildi.

Uchrashuvlar doirasida Yangi O'zbekistonda amalga oshirilayotgan tizimli islohotlarning natijalari, xususan "Navoiyuran" DKda 2022-2024-yil-larda olib borilgan transformatsiya jarayonlari samarali natijalari va kelgusidagi rivojlanish reja-lari yuzasidan batafsil axborot berildi,

Salohiyatli investorlar korxonaning yevro-bondlarini joylashtirish rejalarga yuqori qiziqish bildirdi. Xalqaro investorlarning yuqori qiziqishi

va bank-anderrayterlar tavsiyalarini inobatga olib, korxonaning 300 mln AQSh dollari miqdori-dagi 5 yillik yevrobondining boshlang'ich foiz stavkasi 7,250-7,375 foiz oralig'ida belgilandi va buyurtmalar kitobi ochiq deb e'lon qilindi.

Xalqaro investorlarning yirik buyurtmalari tu-fayli talab hajmi jami 93 ta investor tomonidan buyurtmalar hajmi 1,3 mlrd AQSh dollardan (talabdan 4,3 barobardan yuqori) oshganligi munosabati bilan foiz stavkasi tushirildi va ya-kuniy kupon stavkasini 6,70 foiz etib belgilash-ga erishildi.

Natijada korxonaning 300 mln AQSh dollari miqdoridagi 5 yillik yevrobondlarini 6,70 foiz ku-pon stavkasida (dastlabki foiz stavkasiga nisba-tan 0,675 foizga past) joylashtirildi.

E'tirof etish joizki, joriy yilda "Navoiyuran" DKsi London Stock Exchangeda O'zbekiston-ing korxona va tashkilotlari orasida eng past kupon stavka bilan joylashtirgan Debyut yevro-bondi bo'ldi.

Yevrobondlarni joylashtirishdan tushgan mab-lag'lar korxonaning ishlab chiqarish quvvatini oshirish, transport va texnologik parkini kengay-tirish loyihalariga, uran zaxiralarni ko'paytirish hamda xorijiy hamkorlar bilan qo'shma loyihalar uchun yo'naltiriladi.

USTUVOR VAZIFALAR BELGILAB OLINDI

Joriy yilning 8-iyul kuni “Navoiyuran” davlat korxonasida bosh direktor Djamal Fayzullaev rahbarligida korxona faoliyatining birinchi yarim yillik yakunlari va 2025-yilga belgilangan maqsadli ko'rsatkichlarning bajarilishiga oid asosiy vazifalarga bag'ishlangan kengaytirilgan videoselektor yig'ilishi bo'lib o'tdi.

Dastlab korxonaning so'nggi vaqtlarda erish-gan yutuqlariga e'tibor qaratildi. Xususan, kor-xonaning 300 million dollar miqdoridagi 5 yillik yevrobondlari 6,7 foiz kupon stavkasida joylash-tirilganligi hamda Mo'g'ulistonning Ulan-Bator shahrida korxonaning vakolatxonasini ochish bo'yicha keng ko'lamli ishlar boshlab yuborilga-ni alohida ta'kidlandi. Yig'ilishning asosiy e'tibori raqamlar ortidagi real holatni tahlil qilish, mavjud muammolarni ochiq muhokama qilish va ularni bartaraf etish bo'yicha qat'iy choralar belgilash-ga qaratildi.

Bosh direktor o'z ma'ruzasida, ayrim yo'na-lishlarda ko'zlangan natijalarga erishilmaganini ta'kidlab, kamchiliklarni ochiq ko'rsatib o'tdi. Mas'uliyatni yanada oshirish va shaxsiy javob-garlikni ta'minlash yuzasidan tegishli topshiri-q-lar berildi.

Shundan so'ng, 2025-yil oxirigacha uran ish-lab chiqarish hajmini oshirish bo'yicha ko'rilayot-gan choralar muhokama qilindi. Bosh muhandis A. Saparov ushbu yo'nalishdagi amaliy ishlar va rejalar haqida to'liq ma'lumot berdi. Ishlab chiqa-rish hajmlarini oshirish bilan birga, tannarxni ka-maytirishga alohida e'tibor qaratilishi lozimligini ta'kidladi. Taklif va fikrlar asosida amalga oshiri-ladigan ustuvor vazifalar belgilab olindi.

Muhokamarlar jarayonida ishtirok etgan tar-kibiy bo'linmalar rahbarlari yo'l qo'yilgan kam-chiliklar, ularni bartaraf etish choralari va ishlab chiqarish hajmini oshirish bo'yicha amalga oshi-rilayotgan ishlar haqida axborot berdilar. Bosh

direktor tomonidan har bir kamchilik bo'yicha mas'ullarga qat'iy topshiriqlar berildi. Bajarilishi shaxsan nazorat qilinishi belgilandi.

Shuningdek, yig'ilishda qo'shimcha yo'na-lishlar bo'yicha ham hisobotlar berildi. Ta'minot bo'yicha direktor L.Hamidov korxona ehtiyojlari uchun zarur moddiy resurslarni xarid qilish holati yuzasidan, Mehnat muhofazasi va favqulodda vaziyatlar boshqarmasi boshlig'i S.Nurnazarov ushbu yo'nalishda amalga oshirilayotgan ishlar va xavfsizlikning amaldagi darajasi haqida hiso-botlar taqdim etishdi.

Yig'ilish yakunida korxona bo'linmalari uchun ishlab chiqarish hajmlarini oshirish bilan bog'liq barcha jarayonlar, xususan, burg'ilash ishlari hajmini oshirish, investitsiya va eksport reja-larini so'zsiz amalga oshirish, geologiya-qidiruv ishlari kengaytirish, burg'ilash uskunalarini yetkazib berish, yangi qabul qilinayotgan xo-dimlarning malakasini, moliyaviy va ishlab chi-qarish samaradorligini oshirish bo'yicha joriy yilda amalga oshirilishi lozim bo'lgan vazifalar belgilab olindi.

Ko'rsatib o'tilgan chora-tadbirlarni o'z vaqtida va sifatlil amalga oshirish korxonaning ikkinchi yarim yillikda barqaror rivojlanishi hamda belgi-langan maqsadli ko'rsatkichlarga to'liq erishish uchun mustahkam asos bo'lishi ta'kidlandi. Tanqidiy ruhda o'tgan yig'ilishda har bir rahbar va mutaxassis oldiga aniq va manzillil vazifalar qo'yildi.

“Navoiyuran” DK PR xizmati.

Publitsistika

“ARSLONTOV” TILSIMLARI

Oxiri. Boshlanishi 1-betda

QAT’IYAT VA MATONAT – MAQSADGA AYLANGAN MAKON

To’rt tomoni ochiq sahro o’rtasidagi biydek dalada kungay o’rnatilgan sanoqli vagon uylar. Yoz jaziramasi avjiga chiqqan palla. Betartib garmse! esadi. Boshboshdoq garmse! cho’l va kon-dan ko’tarilgan chang-to’zonni tinimsiz “shopir”gan bo’ladi. Pastu baland toshloq do’nglik va kengliklar tepasida quyosh otashin nafasini ufriradi. “Arslontov” koni boshlig’i Oybek Habibullayev eski qadrdonlarini ko’rgandek quyug’o’rashadi. Xayolimga boboming: “Tog’u toshda begonasi jo’ql”, degan gapi keladi. Rosti, tog’u toshda yurgan kishilarning bosh-qalarga mehri bo’lakcha bo’ladi. Lablari jazirama ta’sirida qovjiragan, qalbid a-donishmandlarga xos fikrlar g’ujig’on o’yna-yotgan kon boshlig’i bilan tanishgan bo’lamiz. U kishi bizni vagon uylardan biri tomon boshlaydi - konchilar an’anasiga ko’ra, bizga xavfsizlik texnikasi talablari borasida qisqacha ma’lumot berlarkan. An’anani esa buzib bo’lmaydi.

Konda amalga oshirilayotgan ishlar-ga, unda ishlovchilarning zahmatli mehnatiga qiziqib kelmaganmizmi, biz ham kon boshlig’iga ergashdik. Cho’l - kun-gay maydoni. Kungayda kun kuydirar, deb yengni yopuvchi maxsus kiyim kiyib, boshga kaskani qo’ndirib oldik. Endi be-malol konga tushsak bo’ladi.

– Konimizdagi ma’danlar juda murak-kab kon-geologik tuzilishga ega ekanligi bois ularni qazib olishga tayyorlashda burg’ilash va portlatish ishlariga alohida e’tibor qaratilmoqda, – deydi kon bosh-lig’i Oybek Habibullayev. – Hozirda kon tarkibida “Daykali”, “Baxtli”, “Dolomit-li”, “Qorator” va “Qumsoy” kar’erlarida qazish ishlari olib borilmoqda. Buning

uchun 50 ga yaqin og’ir kon texnikalari – burg’ilash uskunalari, buldozer, eks-kavator, avtoag’dargich va yuklagichlar tunu kun tizimli ravishda ishlamoqda. Qazib chiqarilayotgan ma’dan esa 325 kilometrlik temir yo’l orqali 1-gidrome-tallurgiya zavodiga qayta ishlash uchun tashlilyapti.

Har kimning rizqi har joyda bo’ladi. Oybek Habibullayev va bu yerda mehnat qilayotgan 255 nafar kishining rizqi Qizil-qumning naqd markazidagi “Arslontov” koniga sochilgan. Ular 24 soat davomida almashib-almashib konda ma’dan qaziy-di, tashiydi.

Konga kirib kelarkanmiz, ust-boshi changga bulangan yosh yigitlar e’tibori-mizni tortdi. Ularning aytishicha, konda yiliga 1 million 800 ming tonna oksidli oltin tarkibli ma’dan qazib olinmoqda. Demak, reja bajarilmoqda.

– Ishlab chi-qarish jarayoni so’nggi texnolo-giyalar asosida to’liq raqamlash-tirilganligi ish sa-maradorligining oshishiga xizmat qilyapti, – deydi yosh mutaxassis, kar’er bosh muhandisi Maqsud Bozorov.

KONCHINING QUROLI – MEHNATDIR!

Konchilar bilan suhbatlashib bo’lgach, tushlik mahal bo’lib qolgani uchun osh-onaga yo’l oldik. Chunki, cho’lning jazi-ramasida taom tayyorlash ham, uni saq-lash ham osonmas. Yengli konstruksiyali oshxonada ikki xil taom tanovul qildik.

Turli restoranlarga borganmiz, rang-ba-rang taomlar yeganmiz, lekin konchilar oshxonasida pishgan bu taomni bir umr unutmasak kerak. Sababi, taomlarning hamma masallig’lari alohida-alohida qo-zonda pishiriladi. Ham oson, ham jazira-mada rohatijon.

Dasturxon atrofida Oybek Habibulla-yev bilan suhbat qurdik. Uning aytishicha, konchilik o’zi tanlagan kasb. Maktabni bitirib, shu ishga qiziqqan Oybek Navoiy davlat kon-chilik institutiga o’qishga kiradi. Umrining 25 yilini konchilikka ba-g’ishlagan ham-

porlab, kelajakda farzandlarini universitetlarda o’qitishi-ni, ularning katta-katta shaharlarda yasha-shini, bu maqsad har doim o’zi bilan ekanini ta’kidlay-di. Biroq qiziq-qanidan kon-chilikni

tanlasa ham, qar-shiligi yo’q.

Gap gapga ula-nadi, suhbat qiziy-di. Orada 2-3 choy-nak choyini bo’shatdik.

Bu choyning ta’mi oldida manaman degan xitoy choy-lari ham ortda qoladi. Qizilqum-ni otashnafas quyoshi ostida kam-suqum va kamgap konchilar davrasida qaynoqqina choyini simirishning gashti bo’lakcha.

Kun qizigandan qizib, quyosh lahza sayin yerga yaqinlashib boradi. Kaska va maxsus kiyim tanamizni jaziramadan, o’pkamizni garmselning nafasidan asray olmaydi. Kon qo’ynida texnikalarning ti-nimsiz harakatiyu ularning motoridan chiqayotgan tovushlar eshitiladi. Arslon-tovlik konchilar – to ko’zingiz nuri yet-guncha cho’zilgan bepoyon cho’lning ya-gona hojasi. Aslida his etganga bu ham baxt, shunday emasmi?

– Ana, yangi smenada ishlaydigan-lar kelyapti, – deydi kon boshlig’i ilon iz

yo’ldan kelayotgan uch-to’rt-ta avtoulav chiroqlariga ishora qilib. Bir lahza ilang-bilang kelayot-gan “chiroq”larni ko’zatgan bo’ldik. Kon boshlig’idan konchilar turli viloyatlardan ke-lib, vaxta usulida ishlashini, ham-ma ishchilar va muhandis-texnik xodimlar yotoqxo-na bilan ta’minlan-ganini, har kuni 45 kilometr masofada joy-lashgan Uchquduq shahri-dan qatnab ishlashini bilib oldik. Soat millari ham 19.00 dan o’tib qoldi. Ha demay safarimiz qariydi. Qaytish haqida-gi o’y esa ko’ngilni o’rtaydi. Lekin, nailoj, mehmonga yo’l yaxshi. Vaqtning boridan esa unumli foydalanmoq kerak.

Yana xayol olib ketadi: makoni aniq, rizqi o’zi bilan, oilasi uzoqda, to’rt mucha-si talafot ko’rmagan odam - Oybek Ha-bibullayevda ham muammo bormikan? Shu savolni beraman.

XIRA TORTGAN YULDUZLAR

“Konchida kon qayg’usi bo’ladi”, deydi kon boshlig’i. Uning aytishicha, konchi-ni bir kuni qish qahratoni bo’ladimi, yo yoz jaziramasi - qat’iy nazar portlatish, qazish va tashish jarayonlari betalafot o’tsa, dunyoda hech kim konchilik suyunmaydi. Oxirgi yillarda ekologik va-ziyat konchining ham mehnatini ancha og’irlashtirib qo’ydi. Qizilqumda qishning ayoqli, yozning jizg’anakli kunlari ko’payi-shi kon transport vositalarining dvigatel-lari, elektroenergiya tizimlarida ortiqcha

Mansur HUSANOV.

Adabiyot

ZOMIN – YOSH IJODKORLARNING MULOQOT MAYDONI

Oxiri. Boshlanishi 1-betda

Mazkur seminar o’z maqomi, mazmuni va mo-hiyatiga ko’ra jahonning hech bir davlatida uchra-masligi uning o’ziga xos jihati belgilaydi.

O’tgan yillar davomida ushbu seminar-da qat-nashib, ustozlardan oq fотиha olgan Bobur Elmu-rod, Javlon Jovliyev, Dadaxon Muhammadiyev, Alisher Boymurod, Anvar Botir o’g’li, Shaxriyor Shavkat, Nozima Habibullayeva, Shohsanam Nishonova, Suxrob Ziyo, Kumush Abdusalomo-va, Nurmuhammad Aziz, Jamoliddin Badalov va boshqa ijodkorlar adabiyot maydonida o’z muxlis-larini topdilar.

Bu yilgi Zomin seminari doirasida ko’plab uch-rashuvlar, mushoiralar, adabiyotning bir qator yo’-nalishlari bo’yicha mahorat darslari, kitoblar taqdi-moti o’tkazildi. “Rahbar va yoshlar”, “Adabiyot va ma’naviyat uyg’unligi” mavzusidagi ma’rifiy anju-manlar ishtirokchilarda bir olam taassurot qoldirdi. Tanilqi fotograf Ahmad To’ra ijodiga oid “Zomin ilhomlari” ko’rgazmasi keyingi yillarda bo’lib o’t-gan ushbu nufuzli seminaridan yorqin fototasvir-larni taqdim etdi. “Mening birinchi kitobim” loyihasi doirasida chop etilgan kitoblar taqdimoti barchada qiziqish uyg’otdi.

– Bunday 28 yil avval muhtaram Prezidentimiz asos solgan Zomin seminari ko’plab ijodkorlarga ilk qutlug’ qadam bo’lgan, – deydi O’zbekiston xalq shoiri Mahmud Toir. – Shundan beri juda ko’plab yoshlar bu dargohdan adabiyotimizga qadam qo’ydi. Keyingi sakkiz yilda adabiyot-ga e’tibor ancha oshdi. Bugungi yosh yigit-qizlar erangi adabiyotimizning yorqin namoyandalari bo’lib shakllanmoqda. Yangi Abdulla Oripovlar, Erkin Vohidovlar, yangi Halima Xudoyberdiyeva-larni ko’ryapmiz. She’riyat, bu – qalbdagi ruhiyat jarangi sanaladi. Yosh ijodkorlar bu yerga kelib Vatanni, millatni anglamogda. Bir so’z bilan ayt-

ganda, ular Zominning kashfiyotiga aylanishyapti. Biz turgan sanatoriy ham ko’rkam darajada bun-yod etilishi, unda adabiyot namoyondalariga o’rin ajratilishi muhtaram Prezidentimiz g’amxo’rligi na-munasi. Konchilar yerdan oltin qazisa, bu yerga kelgan ijodkorlar inson qalbidan oltin, so’z gavha-rini qazib xalqqa taqdim etmoqda. Bu mushtarak-lik bardavom bo’lishini tilab qolaman.

Zomin seminari mamlakatimiz yosh qalam-kashlari uchun betakror ijodiy platforma, adabiyot muxlis-lari uchun o’ziga xos katta she’riyat bayra-midir.

– Bugun zamonaviy o’zbek adabiyotining faol avlodi orasida Zomin saboqlari bilan ulg’ayganlar, Zomin ilhomi bilan kamol topganlar talaygina. De-mak, bu seminar shunchaki adabiy tadbir emas, balki “ustoz-shogird” an’anasi, tanqid va tahlil, il-hom va mas’uliyatni bir nuqtada uyg’unlashtira ol-gan ulkan ijodiy tajriba maktabi vazifasini o’tatmo-qda, – deydi yosh ijodkor Ilhomjon Abdusalomov. – Seminar davomida ustozlarimizdan ko’plab sa-boqlar oldik: ijodda yangilishdan qo’rqmaslik, lekin uni takrorlamaslik, har bir satr ortida javob-garlikni his etish, badiiy didni charxlash, fikrni ti-niqlashtirish kabi bebaho tajribalarni o’zlashtirdik. – Sirojiddin Sayyid, Mahmud Toir, Farida Afruz, Salim Ashur, Zulfiya Mo’minova, Mamura Zohi-dova kabi adabiyot darg’alaridan olgan saboqlar – ijodim uchun bebaho yo’l-yo’riq bo’ldi. Ularning har bir so’zi – qalbmida yonib turgan ilhom chiro-g’iga o’t qaladi, – deya fikr bildiradi yana bir yosh ijodkor Zuxraxon Ilyosova.

Seminar yakunida barcha ishtirokchilar qim-matbaho sovg’alar, diplom va maxsus statuetteka bilan taqdirlandi.

Azamat ZARIPOV,
O’zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a’zosi.

Из подразделений комбината

ОПЫТ ПОКОЛЕНИЙ И ДОБРЫЕ ТРАДИЦИИ

Цех ремонта горного оборудования (ЦРГО) Северного рудоуправления АО «Навоийский горно-металлургический комбинат» - небольшое, но очень важное структурное подразделение, в котором трудятся грамотные, опытные, преданные делу мастера.

Здесь под руководством Рудзевичуса Вита-са Владимировича работают 198 человек. Но в настоящее время идёт активное расширение и штата, и цеха. В связи с тем, что в структуру рудоуправления недавно вошли рудники «Ауминзо-Амантай» и «Турбай», а также ГМЗ-5, увеличилось количество различного оборудования и техники, и, соответственно, возникла необходимость в рас-ширении ремонтной службы. Для перехода одного из участков на круглосуточный режим в штат при-нимают дополнительно 25 работников, а также на территории рудника «Ауминзо-Амантай» открыва-ется участок ЦРГО, который будут обслуживать ещё 65 человек. Таким образом, коллектив ЦРГО в скором времени увеличится почти до 300 человек.

В цехе трудятся и женщины - они задействова-ны на таких работах как машинист компрессорных установок, наполнитель баллонов, аппаратчик воздухоразделения, машинист крана, а также есть кладовщики, распределители работ, уборщики производственных помещений, работают они и в производственно-диспетчерском бюро, отделе труда и заработной платы.

На сегодняшний день структура Цеха ремонта горного оборудования состоит из 6 основных участ-ков. В токарном цехе проводят механосборочные работы, на котельно-заготовительном участке из-готовливают заготовки деталей для последующей обработки, а также нестандартное оборудование металлоконструкций. Есть участок ремонта гор-ного и технологического оборудования, участок по производству кислорода и азота для нужд под-разделений рудоуправления. Работники участка ремонта оборудования следят за оборудованием самого ЦРГО, а также функционирует административно-хозяйственная часть.

В «ассортименте» ЦРГО порядка 1700 номен-клатурных позиций, среди которых есть и лока-лизуемая продукция. К примеру, в прошлом году здесь реализовали 26 проектов локализуемой продукции на сумму 9,6 млрд сум. В текущем, 2025 году, тоже предстоит выполнить 26 проектов на сумму 22,1 млрд сум, из которых 7 наименований новых видов продукции. В основном, это детали к экскаваторам, автосамосвалам, другой горной тех-нике, а также для технологических цепочек ГМЗ-3.

На сегодняшний день ЦРГО – это не только со-временное производство, но и огромные возмож-ности для реализации рационализаторских идей. Надо отметить, что сам начальник цеха Витас Руд-зевичус является активным рационализатором, на счету которого около 10 предложений. По итогам конкурса «Лучшее рационализаторское предложе-ние» среди подразделений НГМК за 2024 год он

удостоен диплома II степени за работу «Увеличе-ние срока службы подшипникового узла РИФ-11».

Витас Владимирович уроженец города Учкуду-ка. После окончания в 2007 году академического лицея в г.Зарафшане по специальности «Опера-тор ЭВМ», он устроился на участок «Суграль» Северного рудоуправления машинистом газораз-даточной станции, которая относилась к ЦРГО. За-тем Витас Владимирович порабатал электромон-тёром, мастером, а затем начальником участка по производству кислорода, заместителем начальни-ка ЦРГО. Параллельно окончил Учкудукский гор-ный техникум по специальности «Электромехани-ка» и Навоийский государственный горный инсти-тут по специальности «Технологические машины и оборудование». В 2024 году Витас Владимирович возглавил ЦРГО и является одним из молодых и перспективных руководителей. Примечательно то, что он продолжил трудовую династию, ведь в ЦРГО в своё время работали его родители и брат.

- Рационализаторство - это правильное и нуж-ное дело, - говорит Витас Владимирович. – Ведь большую часть времени мы проводим на работе, и любое улучшение здесь, в первую очередь, под-спорье нам самим. Я начал совместно с коллега-ми этим заниматься, ещё работая на участке по производству кислорода. Причём, мы не ставили целью получение какой-то выгоды, а просто ста-рались совершенствовать что-то, использовать подручные средства. Так, к примеру, для закрытия кислородных баллонов использовались и сейчас используются железные трубы диаметром 89 мм, на которые приваривались металлические кола-паки. Но с поставкой данных труб тогда возникла

проблема. И мы предложили использовать по-ливинилхлоридные трубы и прикручивать к ним обычные жестяные крышки от консервных банок (сейчас это звучит как анекдот, но мы были моло-дыми и неопытными). Тогда на регистрацию этого рацпредложения мы потратили месяца два, да и вознаграждение было небольшим. А сейчас в ком-бинате рационализаторов материально хорошо стимулируют, проводят конкурсы, оформлением предложений занимаются специально созданные отделы, что значительно экономит время произ-водственникам. У нас в ЦРГО оформлением рац-предложений занимается Хамза Усманов.

Надо отметить, что от нашего ЦРГО поступает много рацпредложений - в среднем за год оформ-ляются 10-15 работ. В настоящее время около 6 предложений находятся на рассмотрении. Чаще всего они не приносят какого-то экономического эффекта, ведь наш цех сам по себе небольшой, энергоёмкий, не несёт каких-то глобальных рас-ходов воды или электроэнергии, из-за чего мож-но было бы искать экономический эффект. А вот улучшенная нами версия какой-либо детали на кар-ьерном или заводском оборудовании, возможно, даёт экономический эффект...

В настоящее время в ЦРГО оформляется рац-предложение «Установка частотного преобразо-вателя для увеличения срока службы работы ка-русельного станка», авторами которого являются энергетик Пулат Ходжаниязов и механик Жасур Бобомуродов. Экономический эффект от данно-го предложения ожидается, поскольку двигатель станка работает на частотном преобразователе теперь практически без сбоев, прекратились и рас-ходы на масло, свечи, электроумфту и т.д.

Ещё одним активным рационализатором явля-ется работник производственно-диспетчерского бюро Феруза Суярова. Её новое предложение о замене футеровки передней стенки ковша экска-ватора «Hitachi» на бывший в употреблении мате-риал сейчас находится на рассмотрении.

В энергичном поиске улучшений и другие опы-тные работники – заместитель начальника ЦРГО Ахорр Азамов, начальник участка ремонта горного и технологического оборудования Гулом Умаров, начальник механосборочного отделения Алишер Нушбаков, начальник котельно-заготовительного участка Нодир Холов, мастер Шоҳруз Мардонов и другие. Своим примером они вдохновляют моло-дых работников цеха на проявление инициативы.

В заключение хочется отметить, что в скором времени Цех ремонта горного оборудования Се-верного рудоуправления отметит 65-летний юби-лей со дня образования. Так что, ЦРГО можно на-зывать практически ровесником Навоийского горно-металлургического комбината. Но самое главное, что здесь из поколения в поколение передаётся огромный опыт работников и сохраняются добрые традиции.

Насиба ШАМУПАТОВА.

■ С тёплым чувством

НАС ПОМНЯТ И ЦЕНЯТ

В Представительстве Навоийского горно-металлургического комбината в г.Москве состоялась ставшая уже традиционной встреча ветеранов комбината, проживающих ныне в Российской Федерации.

За пиялой ароматного зелёного чая и восточных сладостей пенсионеры смогли встретиться с бывшими коллегами, вспомнить трудовые будни на просторах Кызылкумов, окунуться, таким образом, в солнечную и дружелюбную атмосферу гостеприимного Узбекистана.

Надо сказать, что пенсионеры комбината в России с интересом следят за происходящими в Узбекистане экономическими преобразованиями, за всесторонним развитием НГМК. Они с радостью и гордостью отмечают, как растёт международный и экономический престиж и авторитет страны, проводятся международные встречи в Ташкенте, Самарканде и других городах, создаются предприятия с

участием новых инвесторов, повышается жизненный уровень населения.

При поддержке Президента и правительства Узбекистана НГМК стабильно выполняет и перевыполняет планы по производству драгоценных металлов, ежегодно наращивает объёмы производимой продукции, осваивает новые производственные мощности. С радостью восприняли ветераны комбината новости о продолжающемся развитии производства - строительстве шахтного ствола «Скиповой», расширении мощностей ГМЗ-2, ГМЗ-3 и ГМЗ-7, всесторонней автоматизации технологических процессов, достижениях других производственных успехов.

Это говорит о том, что специалисты НГМК находятся в постоянном поиске новых решений, идут в ногу со временем, внедряя новейшие достижения в горно-металлургической отрасли. И НГМК по праву входит в число мировых лидеров по производству драгоценного металла, занимая ведущее место в развитии и стабилизации экономики Узбекистана.

Встреча ветеранов НГМК прошла тепло и интересно - они не только вновь почувствовали себя частицей многотысячного трудового коллектива комбината, но и отдали дань уважения нынешним трудящимся комбината.

- Самое главное – о нас помнят, нас ценят, значит, годы труда отданы нашему комбинату не зря, - сказал ветеран комбината В.А.Груцинов.

Муслим МАМАРАХИМОВ,
руководитель Представительства НГМК в г.Москве.

■ Inson va qonun

JINOYAT-PROTSESSUAL QONUNCHILIGIDAGI YANGILIKLAR

Mamlakatimizda fuqarolarning konstitutsiyaviy huquqlarini ro'yobga chiqarishga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda.

Xorijiy davlatlarda O'zbekiston Respublikasi fuqarolarining huquqlarini ta'minlash kafolatlarini kuchaytirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi tomonidan ayrim xorijiy davlatlar bilan ozodlikdan mahrum etilgan shaxslarni jazoni o'tashni davom ettirish uchun, shuningdek o'ziga nisbatan tibbiy yo'sindagi majburlov choralari qo'llanilgan shaxslarni majburiy davolashni davom ettirish uchun qabul qilib olish va berish to'g'risida xalqaro shartnomalar tuzilgan.

Shu munosabat bilan 2024-yil 4-dekabrda O'zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksiga qo'shimchalar va o'zgartirish kiritish to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasining Qonuni bilan O'zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi xorijiy davlat sudining qarori tan olinishi va ijroga qaratilishini, ozodlikdan mahrum etilgan shaxsni jazoni o'tashni davom ettirish uchun, shuningdek o'ziga nisbatan tibbiy yo'sindagi majburlov chorasi qo'llanilgan shaxsni majburiy davolashni davom ettirish uchun qabul qilib olishni hamda xorijiy davlatga berishni nazarda tutuvchi yangi 66-bob bilan to'ldirildi.

Ushbu qonun normalari bilan ozodlikdan mahrum etilgan shaxslarni va o'ziga nisbatan tibbiy yo'sindagi majburlov choralari qo'llanilgan shaxslarni qabul qilib olish hamda berish asoslari, sud jarayoni ishtirokchilarining protsessual maqomi belgilandi.

Mazkur shaxslarni O'zbekiston Respublikasi tomonidan qabul qilib olishga ozodlikdan mahrum qilish tartidagi jazoni o'tayotgan yoki majburiy davolanishda bo'lgan shaxsning yoxud uning qonuniy vakilining yoki yaqin qarindoshining arizasiga, shuningdek qabul qilinayotgan shaxsning yoki uning qonuniy vakilining roziligi bilan O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasining yoki xorijiy davlat vakolatli organining so'roviga ko'ra yo'l qo'yiladi.

JPKda ko'rsatilgan shaxslar va ularning qonuniy vakillari

yoki yaqin qarindoshlari, shuningdek xorijiy davlatning vakolatli organlari O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasiga ozodlikdan mahrum etilgan shaxsni jazoni o'tashni davom ettirish uchun yoxud o'ziga nisbatan tibbiy yo'sindagi majburlov chorasi qo'llanilgan shaxsni majburiy davolashni davom ettirish uchun O'zbekiston Respublikasiga qabul qilib olish to'g'risida murojaat qilishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasiga murojaat qilinganidan va ushbu shaxslarning fuqaroligi tasdiqlanganidan keyin O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi xorijiy davlatning vakolatli organiga masalani hal etish uchun zarur bo'lgan hujjatlarni taqdim etish to'g'risida so'rov yuboradi.

So'rov qanoatlantirilgan taqdirda, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurori yoki uning o'rinbosari ushbu shaxslarni qabul qilish to'g'risida qaror qabul qiladi. Shundan keyin O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurori yoki uning o'rinbosari xorijiy davlat sudining qarorini tan olish va ijroga qaratish to'g'risida sudga iltimosnoma kiritadi.

Iltimosnoma ushbu shaxslarning doimiy yashash joyi bo'yicha, ularning doimiy yashash joyi mavjud bo'lmagan taqdirda O'zbekiston Respublikasi hududida oxirgi ro'yxatga olingan joyi bo'yicha, ushbu Kodeksning 542-moddasida nazarda tutilgan tartibda jinoyat ishlari bo'yicha tuman (shahar) sudining sudyasi tomonidan ko'rib chiqiladi.

Ushbu Qonun xorijdagi fuqarolarning konstitutsiyaviy huquqlari va erkinliklari samarali himoya qilinishini kuchaytirishga, milliy qonunchilikda ozodlikdan mahrum etilgan shaxslarni hamda o'ziga nisbatan tibbiy yo'sindagi majburlov choralari qo'llanilgan shaxslarni qabul qilib olish va berish tartibining normativ-huquqiy asosini shakllantirishga hamda ularga belgilangan jazoni o'z davlatida o'tash imkoniyatini berish orqali ijtimoiy reabilitatsiya qilinishini jadallashtirishga xizmat qiladi.

Sh.XAYDAROV,
Navoiy viloyat prokuraturasi bo'lim boshlig'i.

■ Sport

ORAMIZDA CHEMPIONLAR BOR

Yurtimizda sportning yakkakurash turlariga qiziquvchilar ko'pchilikni tashkil etadi. Ayniqsa, yosh avlod orasida karate bilan muntazam shug'ullanib, professional sportchi bo'lish istagidagilar soni kundan-kunga ortib bormoqda. Bunga shu sohaga e'tibor kuchayayotganligi ham muhim omil bo'lmoqda.

Samarqand viloyatining Kattaqo'rg'on tumanida tug'ilgan Oybek Ismatov Uchquduqqa ko'chib kelgan yili – besh yoshligidanoq sport bilan shug'ullana boshladi. Otasi Shuhrat Sattorov bolalarini maktabda yaxshi ta'lim olish bilan birga bo'sh vaqtlarida sport bilan shug'ullanishlari uchun bor imkoniyatni yaratib berdi. “Sizni sport tanlasin, – derdi u o'g'illariga – chunki uning mashaqqatlariga dosh bera olsangizgina sizdan yaxshi sportchi chiqadi”. Oybek otasining o'g'iti bilan turli sport turlarida o'zini sinab ko'rdi. Avval ko'p jangida muvaffaqiyatlarga erishgan bo'lsa, keyin uni karate o'ziga maftun etdi. Qora belbog' sohibi, taniqli murabbiy G'iyos Abduraimov qo'lida tarbiyalangan Oybekka qisqa vaqtda omad kulib boqdi. U 2022-yil may oyida Osiyo chempionatida faxrli 2-o'rinni egalladi. Ko'plab mashg'ulotlar bilan keyingi yili karate bo'yicha Tosh-

kent shahrida bo'lib o'tgan Osiyo chempionatida 1-o'rinni qo'lga kiritdi. Bugunda u sariq belbog' sohibi.

2018-yil Uchquduq konchilik kasbhunar kollejining yur usti transportlariga texnik xizmat ko'rsatish yo'nalishini tamomlagan Oybek Shimoliy kon boshqarmasi Issiqlik gaz ta'minoti va oqa-va suvlari sexiga ishga qabul qilindi.U hozirda avariya tiklash ishlari chilangari sifatida ishlab kelmogda. Oybekning ishi anchagina mas'uliyatli. Ishida uning sportligi, epchilligi qo'l keladi. Aslida Oybek shug'ullanadigan karate so'zining yaponchadan tarjimasi — hech narsasiz, qo'l bilan degan ma'noni bildiradi.

– Ishlab chiqarish korxonasida ishlaganim uchun ko'pchilik chempion bo'lsang, bu yerda nima qilib yuribsan, deyishadi kulib. Mening ham ularga javobim tayyor: sportchi kasblarni ham egallashi kerak. Davlatimiz tomonidan

biz yoshlarga yaratib berilayotgan imkoniyat va sharoitlardan unumli foydalan-gan holda ishdan bo'sh vaqtlarimda bor e'tiborimni mashg'ulotlarga qaratib, mu-rabbiyim ko'rsatmalariga amal qilgan holda dunyo arenalarida O'zbekiston bayrog'ini yuqoriga ko'tarib, madhiya-mizni yangratmoqchiman.

Mening maqsadim Jahon chempio-natlarida sovrindor bo'lishdir, – deydi qahramonimiz.

Laylo KARIMOVA.

■ Tibbiyot

Aholining sog'ligini muhofaza qilish va mustahkamlash davlat ahamiyatiga molik muhim vazifadir. Salomatlik – bu nafaqat fuqarolarda muayyan kasalliklarning bo'lmasiligina emas, balki har bir insonning jismoniy va ruhiy sog'lom bo'lishi hamdir.

PROFILAKTIKA KUCHAYTIRILSA —

kasalliklarning oldi olinadi

Mavjud muassasa, korxona va tashkilotlarda mehnat qilayotgan aholining sog'ligini muhofaza qilishda kasalliklarni o'z vaqtida aniqlash va ularning oldini olish katta ahamiyatga ega.

Inson sog'ligiga xavf soluvchi kasalliklarning rivojlanish ehtimolini oshiruvchi, ularning avj olishi va noxush tugallanishiga aholining turmush va dam olish sharoitlari, ovqatlanish rejimi, ichimlik suvi bilan ta'minlanishi, stress holatlari va atrof-muhitning kimyoviy, ekologik, biologik, iqlimiy noqulay va zararli omillari sabab bo'lishi mumkin.

“Zarafshon” Hududiy boshqarmasiga qarashli “Zarafshon” Tibbiy-sanitariya qismi tomonidan tasdiqlangan reja asosida “NKMK jamg'armasi” DM, “NKMK” AJ va “Navoiyuran” DK korxona va tashkilotlarida mehnat faoliyatini yuritayotgan ishchi-xizmatchilar davriy profilaktik tibbiy ko'rikdan o'tkazib kelinmoqda. Ishchi-xizmatchilarni davriy profilaktik tibbiy ko'rikdan o'tkazishda kasb kasalliklari kelib chiqishining oldini olish hamda ishlab chiqarish travma-

tizmi profilaktikasi maqsadida ko'plab zamonaviy diagnostik tekshiruvlar qo'llanilmoqda. Ayni vaqtda barcha ishchilar “Zarafshon” tibbiy-sanitariya qismida qonning klinik tahlillari, audometriya, fluorografiya, raqamli rentgenografiya, mammografiya, MSKT, MRT, elektrokardiografiya, xolter EKG, exo-EKG, ezofagoduodenoskopiya, spirometriya kabi diagnostik, shuningdek, qandil diabet, semizlik, yurak qon-tomiri kasalliklari va onkologik kasalliklarni erta aniqlash maqsadida aholining 40 yoshdan yuqori qatlamli skrining tekshiruvlaridan o'tkazilmoqda.

2024 yilda davriy profilaktik tibbiy ko'rikdan o'tgan ishchi-xizmatchilar soni 29 ming 253 nafar kishini tashkil etdi. Tibbiy ko'rik natijasida birlamchi 753 bemor aniqlangan va sog'lomlashtirilgan, 320 bemor dispanser nazoratga olingan. Profilaktik tibbiy ko'riklar jarayonida sog'ligida muammolar aniqlangan ishchi-xizmatchilar uchun Sog'liqni saqlash vazirligi tomonidan tasdiqlangan diagnostik-davolash stan-

sog'lomlashtirildi.

Ishlab chiqarish korxonalarida hamda mahallalarda sex terapevtlari, tor mutaxassislar va hududlarga birlashtirilgan tibbiyot xodimlari tomonidan sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish maqsadida joriy yilning besh oy davomida 40 dan ziyod ma'ruzalar, 100 dan ortiq suhbat va radioma'ruzalar tashkil etildi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining aholi sog'ligini muhofaza qilish sohasidagi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi buyruqlari va boshqa me'yoriy hujjatlar asosida respublikamizda mehnat sharoitlarining yanada yaxshilanishi, sanitariya-gigiyena va davolash-profilaktika tadbirlari, tibbiy ko'riklarning muntazam o'tkazilishi, xalqimiz salomatligini muhofaza qilish uchun ko'rsatilayotgan g'amxo'rliklariga aholi amaliy ishlar bilan javob berishi shubhasiz.

Hakima URUNOVA
“Zarafshon” Tibbiy-sanitariya qismi kattalar poliklinikasi mudiri.

ЧТО ТАКОЕ ХРОНИЧЕСКИЙ БРОНХИТ?

Это хроническое поражение бронхов, проявляющееся кашлем с отделением мокроты по 3 месяца в году в течение 2 лет подряд. Чаще всего хронический бронхит развивается у курильщиков, а также на фоне длительного воздействия пыли и других раздражающих веществ. В нашей системе НГМК в зоне риска больше всего находятся работники карьеров. Причиной хронического бронхита является также вирусная или бактериальная инфекция, которая долгое время сохраняется в измененных бронхах.

Характерным признаком хронического бронхита является кашель с выделением мокроты, преимущественно по утрам. Выраженность кашля может быть различной - от незначительной до очень высокой. Мокрота сначала бесцветная или с сероватым оттенком, затем становится светло-желтой или желтой, ее количество варьируется.

Обострение заболевания наступает, как правило, после перенесения «на ногах» вирусной инфекции дыхательных путей, поскольку вирус ослабляет защиту организма (иммунную систему). Во время обострения больные отмечают слабость, разбитость, недомогание, возможно появление хрипов в грудной клетке, затруднение дыхания.

Диагностируют хронический бронхит, как правило, на основании характерных симптомов заболевания и их продолжительности, которые вкупе с данными осмотра и физического обследования позволяют назначить адекватное лечение.

Дополнительные методы диагностики – это общий анализ крови, мокроты, бактериологическое исследование мокроты с определением чувствительности к антибиотикам. Рентгенография органов грудной клетки и спирометрия необходимы для исключения других заболеваний органов дыхания (пневмонии, хронической обструктивной болезни легких и др.), а также для принятия решения о назначении антибиотиков.

Кроме того, в современной медицине большим успехом пользуется компьютерная томография органов грудной клетки, бронхоскопия. Эзофагогастродуоденоскопия проводится только в случаях, когда возникают сомнения в диагнозе.

Принципиально важным является отказ от курения — ведущего фактора прогрессирования структурных изменений бронхов и перехода хронического бронхита в хроническую обструктивную болезнь легких. Поскольку любое обострение хронического брон-

хита оказывает неблагоприятное действие на состояние бронхов и общее течение заболевания, особое значение в лечении приобретает профилактика обострений. Помимо общеукрепляющих мероприятий (полноценное питание, закаливание организма, разумная физическая активность), важно избегать переохлаждений, стрессовых ситуаций, общения с больными острыми респираторными заболеваниями людьми. Предотвратить инфицирование вирусами можно также при помощи медицинской маски, частого проветривания помещений и мытья рук с мылом.

Не следует «стимулировать иммунитет» ни лекарствами, ни многочисленными рекламируемыми пищевыми добавками. «Укрепить местный иммунитет» помогут лизаты бактерий, однако их применение следует обсудить с врачом.

Сигналом начала обострения служат не столько кашель и выделение мокроты (хотя они, как правило, усиливаются, а мокрота приобретает желтоватый или зеленоватый оттенок), сколько появление слабости, чувства недомогания, утомляемости, потливости, повышения температуры тела. Именно эти симптомы считают поводом для обращения к врачу и начала активных лечебных мероприятий.

- *Необходимо соблюдать домашний режим до тех пор, пока не исчезнут сильный кашель и симптомы интоксикации.*
- *Обильное теплое питье (до 2 литров в день) не только поможет в борьбе с интоксикацией, но и улучшит отхождение мокроты. Смягчить кашель позволяют также отхаркивающие и муколитические средства, которые, однако, не следует принимать, не посоветовавшись с врачом.*
- *Важно активное откашливание в случае недостаточно выраженного кашлевого рефлекса. Откашливание осуществляют в разных положениях (на правом и левом боку, лежа на животе с опущенным ниже уровня кровати плечом, сначала одним, потом другим).*
- *Поскольку большинство случаев обострений хронического бронхита вызвано вирусами, самолечение антибиотиками недопустимо! Антибактериальные препараты должен назначать только врач!*
- *При плохой переносимости лихорадки и при повышении температуры тела выше 38,5 °C показаны жаропонижающие средства (помните, что ацетилсалициловая кислота (аспирин) категорически противопоказана детям младше 16 лет!).*
- *При спазме бронхов могут потребоваться ингаляции бронхорасширяющих препаратов, позволяющих уменьшить выраженность и продолжительность приступов кашля. Врач подберет наиболее подходящий для Вас препарат и объяснит, как правильно им пользоваться.*

Р.К.АМОНУЛЛАЕВ,
врач-пульмонолог высшей квалификационной категории.

■ Minnatdorchilik satrlari

TASHAKURNOMA

Hurmatli Quvondiq Sanaqulovich! Sizga, siz orqali davlatimiz iqtisodiyoti rivojiga munosib hissalarini qo'shib kelayotgan “NKMK” AJ va uning tarkibiy bo'linmalarida sharaflil mehnat qilayotgan barcha rahbar, ishchi xodimlarga o'z minnatdorchiligimizni bildiramiz. Yaqinlashib kelayotgan muqaddas bayramimiz – davlatimiz mustaqilligini 34 yilligi bilan tabriklaymiz. Yurtimiz osmoni doimo muassaf bo'lsin. Yaqinda Zarafshon qurilish boshqarmasi jamoasi o'zining 60 yillik yubiley bayramini nishonlaydi. Bugungi kunda bevostita Sizning e'tiboringiz tufayli ahil jamoa boshqarma rahbari O.Hasanov boshchiligida ijobiy va xayrli ishlarga qo'l urmoqda. “Xotira va qadrlash kuni” arafasida vafot etgan 6 nafar faxriylarning qabrlari ta'mirlanib, obodonlashtirildi. ZQBning 60 yilligi arafasida O.Hasanovning tashabbusi bilan qurilish boshqarmasida mehnat qil-

gan Ikkinchi jahon urushi qatnashchisi V.A.Xvatov va rafiqasining qabrlari obodonlashtirildi. Ularning ruhlarini shod etishdi. Birlashmamiz tomonidan, Zarafshon qurilish boshqarmasida mehnat qilayotgan 15 kishini ko'krak nishonlari bilan taqdirlashga qaror qildik. Bayram arafasida ushbu mukofotlar o'z egalariga topshirildi.

Savobli va xayrli ishlarga bosh qo'shayotgan barcha hazrati insonlarga sermazmun umr, oilaviy tinchlik-xotirjamlik, kelgusi ishlarda ulkan yutuqlar tilaymiz. Biz sizlardan minnatdormiz!

Hurmat bilan,

Sh.IKROMOV,
Qurolli kuchlar faxriylari va nogironlarning Zarafshon shahar jamoat birlashmasi raisi.

KONCHILAR HAYOTI

MUASSIS:

“NAVOIY KON-METALLURGIYA KOMBINATI” AJ

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2022-yil 4-fevralda 1521-raqam bilan qayta ro'yxatga olingan.

Muharrir:
Nizomiddin SADRIDDINOV

Tahririyat manzili:
210100.
Navoiy shahri, Navoiy ko'chasi, 27-uy,
“NKMK” AJ boshqarmasi
Telefonlar:
Muharrir: 79 227-74-64.
Faks: 79 227-75-66

Gazeta har oyda ikki marta chop etiladi va “Navoiy kon-metallurgiya kombinati” AJ, “Navoiyuran” DK, “NKMK jamg'armasi” DM bo'linmalariga tarqatiladi. Bahosi kelishilgan narxda.

Gazeta “Konchilar hayoti” gazetasi tahririyatida terildi va sahifalandi. “Noshir Lux” McHJ bosmaxonasida ofset usulida bosildi. Nashr sifati bo'yicha (91) 557-10-95 raqamli telefonga murojaat etishingiz mumkin. **Bosmaxona manzili:** Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Navbatchi: **Azamat ZARIPOV**
Texnik muharrir: **Zafarjon OLIMOV**

Qog'oz bichimi A2. 11700 nusxada chop etildi. Buyurtma № 328. 2025-yil 14-iyul 17:00 da chop etishga topshirildi.